

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία Γ΄ Γυμνασίου

Θεματική ενότητα: 11

Τίτλος:

«Επικίνδυνες συμμαχίες»

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΤΑΤΣΗ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας αρχαίας ελληνικής γλώσσας δευτεροβάθμιας: Λάμπρος Πόλκας, Κοσμάς Τουλούμης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: center@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Επικίνδυνες συμμαχίες

Δημιουργός

Χρυσούλα Τάτση

Διδακτικό αντικείμενο

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

(Προτεινόμενη) Τάξη

Γ΄ Γυμνασίου

Χρονολογία

Νοέμβριος 2013

Διδακτική / θεματική ενότητα

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα. Θεματική Ενότητα: 11. «Επικίνδυνες συμμαχίες».

Διαθεματικό

Όχι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής Ζώνης

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Χρονική διάρκεια

6 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής.

II. Εικονικός χώρος: διαδίκτυο.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Το σενάριο προϋποθέτει την εξοικείωση του διδάσκοντα και των μαθητών με τις Νέες Τεχνολογίες και κυρίως με προγράμματα επεξεργασίας κειμένων, παρουσιάσεων και πλοήγησης στο διαδίκτυο. Επίσης απαραίτητη είναι η ύπαρξη του κατάλληλου εξοπλισμού, όπως ηλεκτρονικοί υπολογιστές με πρόσβαση στο διαδίκτυο, διαδραστικός πίνακας ή βιντεοπροβολέας. Για τη διεκπεραίωση του μαθήματος ο διδάσκων μεριμνά για τα φύλλα εργασίας, τα οποία είναι καλό να δίνονται και σε ηλεκτρονική μορφή. Ενημερώνει τους μαθητές για την ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας και φροντίζει να δημιουργηθεί στην τάξη κλίμα συνεργασίας, ενώ τους ενθαρρύνει να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και να αυτενεργούν.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο αποτελεί πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

—

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες αναλαμβάνουν να εξομαλύνουν γλωσσικά από ένα διαφορετικό απόσπασμα του κειμένου. Στη συνέχεια, αφού έρθουν σε επαφή όλες οι ομάδες με ολόκληρο το κείμενο, προβληματίζονται σχετικά με το περιεχόμενό του, στο οποίο τίγονται ζητήματα συμμαχιών ανάμεσα σε δυο λαούς. Ερευνούν τους λόγους για τους οποίους δημιουργούνται συμμαχίες ανάμεσα σε δύο κράτη και πόσο εύθραυστες μπορεί να αποδειχθούν αυτές, αντλώντας παραδείγματα μέσα από την ιστορία.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το σενάριο αναφέρεται στο Α΄ μέρος της [Ενότητας 11 του σχολικού βιβλίου της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας της Γ΄ Γυμνασίου](#), όπου παρατίθεται το κείμενο του Ξενοφώντα από τα Ελληνικά 4.1.32-33. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα ο Πέρσης σατράπης Φαρνάβαζος διαμαρτύρεται στους Σπαρτιάτες, γιατί δέχεται επίθεση από αυτούς, ενώ στο παρελθόν ο ίδιος είχε συνεργαστεί μαζί τους και τους θεωρούσε φίλους. Οι μαθητές εξομαλύνουν γλωσσικά το αρχαίο κείμενο, ενώ παράλληλα δίνεται η αφορμή να προβληματιστούν για θέματα εξωτερικής πολιτικής και διεθνών σχέσεων ανάμεσα στα κράτη.

Στο σενάριο εφαρμόζεται η ομαδοσυνεργατική μέθοδος διδασκαλίας και προωθείται η αυτενέργεια, η ανάληψη πρωτοβουλιών και η οικοδόμηση της γνώσης από τους μαθητές. Η μελέτη της ενότητας δεν αποσκοπεί μόνο σε γνώσεις για τη γλώσσα αλλά και σε γνώσεις για τον κόσμο καθώς και στην ανάπτυξη του κριτικού γραμματισμού σύμφωνα με το μοντέλο του ρόμβου της γλωσσικής εκπαίδευσης.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις πρότυπα, στάσεις ζωής

Με το παρόν σενάριο οι μαθητές καλούνται:

- να διαπιστώσουν τους παράγοντες που καθορίζουν την εξωτερική πολιτική ενός κράτους και διαμορφώνουν τις σχέσεις ανάμεσα στους λαούς.
- να αντιληφθούν πως το συμφέρον καθορίζει συχνά πολιτικές κρατών.
- να συνειδητοποιήσουν πως και οι σχέσεις των ανθρώπων συχνά καθορίζονται από σκοπιμότητες και για αυτό δεν είναι σταθερές αλλά ευμετάβλητες

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να εξομαλύνουν γλωσσικά ένα αρχαίο κείμενο.

- να ασκηθούν στη χρήση ηλεκτρονικών λεξικών.
- να δημιουργήσουν το δικό τους γλωσσάρι με την ερμηνεία άγνωστων λέξεων.
- να ασκηθούν στην παραγωγή λόγου.
- να δημιουργήσουν πολυτροπικά κείμενα.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να ασκηθούν στην αναζήτηση του βαθύτερου νοήματος ενός κειμένου λαμβάνοντας υπόψη τον πομπό, τους δέκτες, την περίσταση, τα ιστορικά δεδομένα.
- να ασκηθούν στη συστηματική έρευνα, ελέγχοντας τις πηγές από τις οποίες αντλούν πληροφορίες κατά την πλοήγησή τους στο διαδίκτυο.
- να διαμορφώνουν την προσωπική τους στάση και άποψη και να τη στηρίζουν με επιχειρήματα.

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να καλλιεργήσουν πνεύμα συνεργασίας και συλλογικής ευθύνης και να εξοικειωθούν με ομαδοσυνεργατικές μεθόδους διδασκαλίας.
- να ασκηθούν στην οικοδόμηση της γνώσης μέσα από την προσωπική τους έρευνα.
- να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και να συμμετέχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Στη συγκεκριμένη ενότητα οι μαθητές έρχονται σε επαφή με ένα αρχαίο κείμενο στο οποίο θίγεται το διαχρονικό θέμα των σχέσεων ανάμεσα στα κράτη. Αφού κατανοήσουν το κείμενο μέσω της γλωσσικής κυρίως εξομάλυνσης αναζητούν τα αίτια που οδηγούν στη σύναψη ή τη διάλυση συμμαχιών διαχρονικά, ενώ μπορούν να

προβληματιστούν και για τις ανθρώπινες σχέσεις, οι οποίες στηρίζονται συχνά στο συμφέρον.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο αντλεί τη θεματική του από την [Ενότητα 11](#) του σχολικού βιβλίου της αρχαίας ελληνικής γλώσσας της Γ΄ Γυμνασίου και πραγματεύεται κυρίως το Α΄ μέρος της ενότητας που περιλαμβάνει το κείμενο του Ξενοφώντα από τα Ελληνικά 4.1.32-33. Σύμφωνα με τους προβλεπόμενους στόχους [ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ](#) αποσκοπεί στην εξάσκηση των μαθητών στην κατανόηση και τη μετάφραση εκτενέστερων αποσπασμάτων συνεχούς κειμένου, στην εξοικείωσή τους με τον αρχαίο ελληνικό λόγο συνολικά, τόσο στο επίπεδο του συστήματος της γλώσσας, όσο και στο λεξιλογικό-σημασιολογικό επίπεδο. Επίσης επιδιώκεται με τη μελέτη του αρχαίου κειμένου η κατανόηση της συμπεριφοράς, της δράσης και του αγώνα του ανθρώπου καθώς και η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών, ώστε να δημιουργήσουν ελεύθερη και υπεύθυνη προσωπικότητα.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Αξιοποιώντας τις ΤΠΕ οι μαθητές ανακαλύπτουν μόνοι τους τη γνώση μέσω του διαδικτύου, την οργανώνουν και την ταξινομούν αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες και αναπτύσσοντας τη δημιουργικότητά τους, ασκούνται στην παραγωγή λόγου χρησιμοποιώντας προγράμματα επεξεργασίας κειμένων και διαμοιράζονται μεταξύ τους την αποκτηθείσα γνώση μέσω των δυνατοτήτων που παρέχει το διαδίκτυο, όπως τα κοινά έγγραφα ([Google Docs](#)).

Κείμενα

Κείμενα σχολικών εγχειριδίων

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου: [Ενότητα 11. Ξενοφών, Ελληνικά 4.1.32-33](#)
Ιστορία Α΄ Γυμνασίου, Κεφ. Στ΄: 3. [Η ηγεμονία της Σπάρτης: μια κυριαρχία σε αμφισβήτηση](#)

[Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου](#)

Κείμενα εκτός σχολικών εγχειριδίων

[Λεξικόν αρχαίας ελληνικής γλώσσας](#) [Σταματάκος Ι. 1999. Λεξικόν Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας. Αθήνα: Βιβλιοπρομηθευτική].

Υποστηρικτικό/ εκπαιδευτικό υλικό

Ιστοσελίδες

[Google](#) [Μηχανή Αναζήτησης].

[Ψηφιακό σχολείο](#)

[Εγκυκλοπαίδεια Μείζονος Ελληνισμού](#)

[Βασικό Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής](#) [πηγή: Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία. Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα].

[Λεξικό Liddell, Scott](#) [πηγή: Mygia. Τμήμα Μαθηματικών Πανεπιστημίου Αιγαίου].

[Glosbe](#) [Διαδικτυακό Λεξικό].

Διδακτική πορεία / στάδια / φάσεις

Το σενάριο εφαρμόζεται στο εργαστήριο Πληροφορικής. Αρχικά οι μαθητές χωρίζονται σε έξι ομάδες με την προϋπόθεση ότι σε κάθε ομάδα τουλάχιστον ένα μέλος χειρίζεται με άνεση τους υπολογιστές. Οι ομάδες μεταβαίνουν σε [κοινό έγγραφο](#) που έχει δημιουργηθεί από τον διδάσκοντα με την εφαρμογή των [Google Docs](#) στο οποίο υπάρχει το [κείμενο του Ξενοφώντα από τα Ελληνικά 4.1.32-33](#). Οι μαθητές μελετούν το κείμενο και υπογραμμίζουν με κόκκινο χρώμα τις άγνωστες λέξεις. Ανάλογα με το σύνολο των άγνωστων λέξεων που έχουν υπογραμμιστεί η κάθε ομάδα αναλαμβάνει να εξομαλύνει γλωσσικά το 1/6. Σκοπός όλων είναι η δημιουργία ενός λεξικού που θα είναι κοινό για όλους και θα περιλαμβάνει τη σημασία των λέξεων του κειμένου. Οι ομάδες ανατρέχουν σε ηλεκτρονικά λεξικά της αρχαίας ελληνικής στο διαδίκτυο και καταγράφουν τη σημασία των λέξεων σε ενιαίο πίνακα που έχει δημιουργηθεί για το σκοπό αυτό στο κοινό έγγραφο. Στη συνέχεια, [κάθε ομάδα](#) αναλαμβάνει να μεταφράσει ανά φράση ένα απόσπασμα του κειμένου και να το μεταφέρει στο κοινό έγγραφο. Στο τέλος όλες οι ομάδες ελέγχουν την

ορθότητα των μεταφράσεων των υπολοίπων και μπορούν να επέμβουν στο κείμενο με παρατηρήσεις ή και διορθώσεις, αφού συμβουλευτούν τον διδάσκοντα.

Αφού έχει επιτευχθεί η γλωσσική εξομάλυνση του κειμένου οι μαθητές επιχειρούν μία ερμηνευτική προσέγγιση. Συγκεντρώνουν λοιπόν πληροφορίες για τον Φαρνάβαζο και τον Αγησίλαο, τα κύρια πρόσωπα που εμπλέκονται στην υπόθεση, και στη συνέχεια, για την ιστορική περίοδο στην οποία διαδραματίζονται τα γεγονότα που παραθέτει ο Ξενοφώντας. Τρεις ομάδες αναλαμβάνουν να εκπροσωπήσουν τους Έλληνες και οι άλλες τρεις τους Πέρσες. Οι [ομάδες των Ελλήνων](#) μεταβαίνουν στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος του Μείζονος Ελληνισμού και βρίσκουν πληροφορίες για τον Αγησίλαο. Στη συνέχεια, μελετούν είτε από την ιστορία της Α΄ Γυμνασίου, την οποία βρίσκουν στο Ψηφιακό Σχολείο, είτε έπειτα από ελεύθερη αναζήτηση στο διαδίκτυο τα ιστορικά γεγονότα της εποχής του Αγησίλαου και καλούνται να βρουν επιχειρήματα με τα οποία θα υπερασπιστούν την πολιτική των Ελλήνων. Οι [ομάδες που θα εκπροσωπήσουν τους Πέρσες](#) αναζητούν στοιχεία για τον Φαρνάβαζο στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος του Μείζονος Ελληνισμού, μελετούν τα ιστορικά γεγονότα της εποχής του Φαρνάβαζου είτε από το βιβλίο Ιστορίας της Α΄ Γυμνασίου είτε έπειτα από ελεύθερη πλοήγηση στον ιστοχώρο και καταγράφουν επιχειρήματα, για να υπερασπιστούν τις επιλογές και την πολιτική των Περσών. Στο τέλος, γίνεται αγώνας λόγου ανάμεσα σε Έλληνες και Πέρσες στον οποίο συμμετέχουν τρεις Έλληνες και τρεις Πέρσες (ένας από κάθε ομάδα). Μπορούν να βιντεοσκοπήσουν τον αγώνα λόγου και έπειτα να τον παρακολουθήσουν καταγράφοντας τα δυνατά και τα αδύναμα σημεία των δύο ομάδων είτε σε επίπεδο περιεχομένου και επιχειρημάτων είτε σε επίπεδο τακτικής και παρουσίας.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κοινό Φύλλο Εργασίας

Α΄ ομάδα

1. Μεταβείτε στο κοινό έγγραφο ([Google Docs](#)) και μελετήστε το κείμενο του Ξενοφώντα. Υπογραμμίστε με κόκκινο χρώμα τις λέξεις του κειμένου που σας είναι άγνωστες.
2. Η κάθε ομάδα θα αναλάβει να αναζητήσει τη σημασία ορισμένων από τις υπογραμμισμένες λέξεις, ώστε να δημιουργηθεί ένα λεξικό στο κοινό έγγραφο που θα περιέχει όλες τις άγνωστες λέξεις του κειμένου.
3. Μετατρέψτε τις λέξεις στην ονομαστική ενικού, αν είναι ουσιαστικό ή επίθετο και σε α΄ πρόσωπο ενικού, αν είναι ρηματικός τύπος, και αναζητήστε τη σημασία τους σε κάποια από τις παρακάτω ιστοσελίδες:
 - [Λεξικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου](#)
 - [Βασικό Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής](#)
 - [Λεξικό Liddell, Scott, Κωνσταντινίδου](#)
 - [Σταματάκος – Λεξικόν της αρχαίας ελληνικής γλώσσας](#)
 - [Glosbe](#)

• 2^ο Φύλλο Εργασίας

Α΄ Ομάδα

1. Προσπαθήστε με τη βοήθεια του λεξικού που δημιουργήσατε να γράψετε τη μετάφραση του κειμένου ανά φράση:

Ὡ Αγησίλαε καὶ πάντες οἱ παρόντες Λακεδαιμόνιοι,	
ἐγὼ ὑμῖν, ὅτε τοῖς Ἀθηναίοις ἐπολεμεῖτε,	
φίλος καὶ σύμμαχος ἐγενόμην,	

Β΄ Ομάδα

1. Προσπαθήστε με τη βοήθεια του λεξικού που δημιουργήσατε να γράψετε τη μετάφραση του κειμένου ανά φράση:

καὶ τὸ μὲν ναυτικὸν τὸ ὑμέτερον χρήματα παρέχων ἰσχυρὸν ἐποίουν,	
ἐν δὲ τῇ γῇ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ ἵππου μαχόμενος μεθ' ὑμῶν	
εἰς τὴν θάλατταν κατεδίωκον τοὺς πολεμίους.	

Γ΄ Ομάδα

1. Προσπαθήστε με τη βοήθεια του λεξικού που δημιουργήσατε να γράψετε τη μετάφραση του κειμένου ανά φράση:

Καὶ διπλοῦν ὥσπερ Τισσαφέρνους	
οὐδὲν πάποτε μου οὔτε ποιήσαντος οὔτ'	

εἰπόντος πρὸς ὑμᾶς	
ἔχοιτ' ἂν κατηγορῆσαι.	

Δ' Ομάδα

1. Προσπαθήστε με τη βοήθεια του λεξικού που δημιουργήσατε να γράψετε τη μετάφραση του κειμένου ανά φράση:

Τοιοῦτος δὲ γενόμενος	
νῦν οὕτω διάκειμαι ὑφ' ὑμῶν	
ὡς οὐδὲ δεῖπνον ἔχω ἐν τῇ ἑμαυτοῦ χώρᾳ,	
εἰ μὴ τι ᾧν ἂν ὑμεῖς λίπητε συλλέξομαι,	
ὥσπερ τὰ θηρία.	

Ε' Ομάδα

1. Προσπαθήστε με τη βοήθεια του λεξικού που δημιουργήσατε να γράψετε τη μετάφραση του κειμένου ανά φράση:

Ἄ δέ μοι ὁ πατήρ	
καὶ οἰκήματα καλὰ καὶ παραδείσους καὶ δέν- δρων καὶ θηρίων μεστοὺς κατέλιπεν,	
ἐφ' οἷς ἠὺφραινόμεν,	
ταῦτα πάντα ὄρῳ τὰ μὲν κατακεκομμένα, τὰ δὲ κατακεκαυμένα.	

Στ' Ομάδα

1. Προσπαθήστε με τη βοήθεια του λεξικού που δημιουργήσατε να γράψετε τη μετάφραση του κειμένου ανά φράση:

Εἰ οὖν ἐγὼ μὴ γινώσκω μήτε τὰ ὄσια μήτε τὰ	
--	--

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

δίκαια,	
ὕμεις δὲ διδάξατέ με	
ὅπως ταῦτ' ἐστὶν	
ἀνδρῶν ἐπισταμένων χάριτας ἀποδιδόναι.	

3^ο Φύλλο Εργασίας

Α΄ Ομάδα (κοινό για τις τρεις ομάδες των Ελλήνων)

1. Μεταβείτε στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού και βρείτε πληροφορίες για τον Αγησίλαο.

[Αγησίλαος Β΄](#)

2. Μελετήστε το απόσπασμα από το βιβλίο της ιστορίας της Α΄ Γυμνασίου, για να καταλάβετε καλύτερα τα γεγονότα και το ιστορικό πλαίσιο της εποχής στην οποία αναφέρεται το κείμενο του Ξενοφώντα:

[Η ηγεμονία της Σπάρτης](#)

3. Προσπαθήστε με βάση τις πληροφορίες που συλλέξατε παραπάνω να βρείτε και να καταγράψετε επιχειρήματα προκειμένου να υπερασπιστείτε τις επιλογές του Αγησίλαου και των Σπαρτιατών και να κατηγορήσετε τον Φαρνάβαζο και τους Πέρσες για ιδιοτέλεια.

Β΄ Ομάδα (κοινό για τις τρεις ομάδες των Περσών)

1. Μεταβείτε στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού και βρείτε πληροφορίες για τον Φαρνάβαζο.

[Φαρνάβαζος](#)

2. Μελετήστε το απόσπασμα από το βιβλίο της ιστορίας της Α΄ Γυμνασίου, για να καταλάβετε καλύτερα τα γεγονότα και το ιστορικό πλαίσιο της εποχής στην οποία αναφέρεται το κείμενο του Ξενοφώντα.

[Η ηγεμονία της Σπάρτης](#)

3. Προσπαθήστε με βάση τις πληροφορίες που συλλέξατε παραπάνω να βρείτε και να καταγράψετε επιχειρήματα προκειμένου να υπερασπιστείτε τη στάση του Φαρνάβαζου και των Περσών και να κατηγορήσετε τον Αγησίλαο και τους Σπαρτιάτες για ιδιοτέλεια.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Στο παρόν σενάριο θα μπορούσαν οι μαθητές να μελετήσουν εκτενέστερα τη στάση των Περσών στην αρχαία Ελλάδα κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου και έπειτα, όταν ενίσχυναν άλλοτε τους Αθηναίους και άλλοτε τους Σπαρτιάτες εφαρμόζοντας την πολιτική του «διαίρει και βασίλευε», ώστε να κατανοήσουν ότι πρόκειται για μια πάγια τακτική στις διπλωματικές σχέσεις των κρατών. Επίσης μπορεί να γίνει αναφορά και σε γεγονότα της νεότερης ελληνικής ιστορίας και να σχολιαστεί η στάση των Μεγάλων Δυνάμεων μετά τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο απέναντι στην Ελλάδα, η αλλαγή της οποίας είχε τραγικές συνέπειες για τους Έλληνες.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Οι μαθητές πιθανόν να δυσκολευτούν να κατανοήσουν έννοιες διπλωματικές που αναφέρονται στη σύναψη συμμαχιών και στη διάλυσή τους, καθώς δεν έχουν άμεση σχέση με τα ενδιαφέροντά και τις εμπειρίες τους. Έτσι ο διδάσκων θα κρίνει τι προεκτάσεις μπορεί να δώσει στο θέμα ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών και την αντιληπτική τους ικανότητα.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Wilken, U. 1976. *Αρχαία ελληνική ιστορία* (μετ. Ι. Τουλουμάκου). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. «Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης». Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32^{ης} Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ (Ιδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη), 208-222.

http://ins.web.auth.gr/images/MEG_PLIRI/MEG_32_208_222.pdf

Κουτσογιάννης, Δ. 2007. Διδακτική αξιοποίηση των λεξικών και σωμάτων κειμένων: θεωρητικό πλαίσιο. *Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα*.

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/education/cbt/utilization/theory.html

Κουτσογιάννης, Δ. 2007. *Πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού νέων εφηβικής ηλικίας και (γλωσσική) εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/ict/teens/index.html .

[ημερομηνία τελευταίας προσπέλασης 30/11/2013]